Lausuntopyyntö Heinäsuon maa-aineslupa

Tekninen lautakunta 08.10.2026 § 73
200/11.01.00.03/2026

Valmistelija

Petri Miettinen, tekninen johtaja, p. 040 661 4342

Toimivalta

Joroisten kunnan hallintosäännön 26 § kohdan 4 mukaan lautakunnat päättävät lausuntojen antamisesta silloin, kun niillä on toimialan kannalta strategista merkitystä, eikä lausunnon antaminen kuulu muun toimielimen tehtäviin.

Asia

Keski-Savon ympäristölautakunta pyytää Joroisten kunnan lausuntoa Tornator Oyj:n maa-aineslupahakemuksesta. Keski-Savon ympäristölautakunta tekee hakemuksesta ympäristönsuojelulaissa tarkoitetun yhteiskäsittelypäätöksen.

Tiivistelmä hakemuksesta

Tornator Oyj suunnittelee maa-ainesottoaluetta Joroisten Tervaruukinsalosta luoteeseen, Heinäsuon pohjoispuolelle. Suunniteltu uusi maa-ainesottoalue sijaitsee hakijan omistamalla kiinteistöllä Tervaruukki 171–408–6–46 noin 17,6 kilometrin ajomatkan päässä Varkauden keskustasta länteen ja tien 23 eteläpuolella.

Alueelle haetaan lupaa kaivaa maa-aineksia sekä harjoittaa sorassa esiintyvien kivien murskausta. Ottamisalueen pohjoisosassa on ollut asfalttiasema sekä siihen liittyviä varastokasoja, mutta muuten alue on luonnontilainen. Lupaa haetaan maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisella yhteislupahakemuksella ja sitä haetaan 10 vuodeksi.

Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on 9,20 hehtaaria, josta kaivualueen pinta-ala on 6,44 hehtaaria. Kaivettavan maa-aineksen määrä on enintään 360 000 m³ktr eli 666 000 tonnia. Laskennallinen vuosittainen ottomäärä on keskimäärin noin 36 000 m³ktr eli 66 000 tonnia vuodessa. Määrä vaihtelee kuitenkin kysynnän mukaan. Ottamisalueen pintamaat välivarastoidaan alueen reunoille. Pintamaita poistetaan noin 32 000 m³ktr ja ne hyödynnetään luiskien maisemoinnissa.

Sorassa olevien kivien murskausta sekä kuormauksia ja kuljetuksia tehtäisiin ma-pe klo 6–22 välisenä aikana, mutta ei ollenkaan arkipyhäisin eikä sunnuntaisin. Suurimpia kiviä tai lohkareita, piennettäisiin rikottamalla ma-pe kello 7-18.

Maa-ainesottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä maa-ainestoiminnasta synny suoria päästöjä pohjaveteen. Toiminnalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta vesistöihin tai niiden käyttöön, kalastoon tai muihin vesieliöihin. Toiminnan aikana pölyä syntyy maa-aineksen käsittelystä, sorassa olevien kivien murskauksesta, varastoinnista, kuormauksesta sekä työmaaliikenteestä. Polttoperäisiä typpi-, rikki-, hiilidioksidi- ja pienhiukkaspäästöjä aiheutuu koneiden polttomoottoreista. Pölypäästöjä vähennetään murskauslaitoksen osien koteloinnilla, maa-aineksen putoamiskorkeuden säätelyllä sekä tarpeen tullen kastelulla. Työkoneet huolletaan säännöllisesti tai tarpeen tullen, jolloin moottoreiden päästöt minimoidaan. Ottotoiminnalla ei arvioida olevan suoria eikä välillisiä vaikutuksia luonnonsuojelualueisiin.

Lausunto

Lupahakemuksen kohteena olevalta alueelta on lähimmillään n. 330 m matkaa Tervaruukinsalon 1E-luokan pohjavesialueelle. Envineer Oy:n laatimassa pohjavesilausunnossa todetaan, että ottamistoiminta ei ulotu ottamisalueen vallitsevan pohjaveden pinnan alapuolelle eikä toiminta aiheuta muutoksia pohjaveden virtausolosuhteisiin eikä maa-ainesten ottamistoiminnasta ei näin ollen aiheudu vaikutuksia luokitelluille pohjavesialueille. Otto-alueelta on n. 4,3 matka Joroisten kunnan Valkeisen vedenottamolle. Pohjaveden virtaussuunta ottoalueelta ei alueen topografisen tarkastelun perusteella suuntaudu vedenottamon suuntaan.

Tekninen lautakunta toteaa, että Tervaruukin pohjavesialueella on vuonna 2025 valmistunut suojelusuunnitelma, joka tulee huomioida selvitysalueen suunnittelussa. Suunnitelmassa todetaan maa-ainesten oton osalta seuraavaa:

”Pohjavesialueiden luonnontilaisilla alueilla ei tule sallia uusia tai merkittävästi laajentuvia ottamisalueita ilman kaavallista tarkastelua. Ottamisen jatkaminen vanhoilla ja/tai jälkihoidetuilla ottamisalueilla tulee arvioida tapauskohtaisesti. Pohjavedenottamoiden lähisuoja-alueilla ei tule sallia maa-ainesten ottoa eikä murskaustoimintaa. Käsiteltäessä uusia maa-aineslupia, tulee lupaprosessissa huomioida harjualuetta koskeva kaava ja sen taustaselvitykset”.

Maa-ainestenotto- ja ympäristölupahakemuksessa mainittu Etelä-Savon maakuntakaava ei ole alueella voimassa vaan sillä on voimassa Pohjois-Savon maakuntakaava. Erityisiä maakuntakaavamerkintöjä ei ottoalueella ole. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavoja.

Koska ottoalue ei sijoitu Tervaruukinsalon pohjavesialueelle eikä maa-ainesten otosta aiheudu ennalta arvioiden vaikutuksia pohjavesialueelle, ei hakemuksen mukaiselle maa-ainesten otolle ole estettä.

Joroisten Heinäsuon lausuntopyyntö sekä maa-ainestenotto- ja ympäristölupahakemus ovat oheismateriaalina.

Esittelijä

Tekninen johtaja Petri Miettinen

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta antaa asiassa lausunnon esittelytekstin mukaisena ja toteaa, ettei hakemuksen myöntämiselle ole estettä.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti antaa asiassa lausunnon esittelytekstin mukaisena ja totesi, ettei hakemuksen myöntämiselle ole estettä.